

Minister dr. M. Bussemaker
Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap

Datum: 08-03-2017
Betreft: Internetconsultatie wetsvoorstel “Regionale samenwerking voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie”

Geachte Minister Bussemaker,

Met deze brief reageren we op de internetconsultatie van het wetsvoorstel “Regionale samenwerking voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie”. U wilt met dit wetsvoorstel onderwijsinstellingen en gemeenten in staat te stellen om voortijdig schoolverlaten te blijven bestrijden en een sluitend vangnet voor jongeren in de regio te creëren.

Inhoudelijk ondersteunen wij de lijn van dit wetsvoorstel. Wij zijn het van harte met u eens dat regio's en gemeenten voor jongeren de meest nabije overheden zijn en samen met scholen en andere regionale partners beter maatwerk kunnen bieden. Het succes van onze gezamenlijke VSV-aanpak laat dit goed zien.

Na onze schriftelijke reactie op uw Kamerbrief van 15 februari 2016 heeft u ons op 17 juni 2016 uitgenodigd voor een gesprek over de knelpunten die wij in de praktijk ervaren. Ook hebben we gezamenlijk met uw ministerie en dat van staatssecretaris Klijnsma een wethoudersconferentie georganiseerd op 17 februari 2017, als sluitstuk van de werkweek 'Matchen op Werk'. U en mevrouw Klijnsma zijn daar ook zelf bij aanwezig geweest, hetgeen wij zeer waarderen.

De knelpunten die wij op 17 februari met elkaar gedeeld hebben zijn met name die knelpunten die door de wetgever opgelost moeten worden:

- Knelpunten aan de zijde van gemeenten: het ontbreken van een directe financiële prikkel
- Knelpunten aan de zijde van werkgevers: onvoldoende BBL-leerbanen en een gebrek aan alternatieve kwalificaties
- Knelpunten aan de zijde van het onderwijs: onvoldoende mogelijkheden tot maatwerk.

In deze brief leggen we de nadruk op de knelpunten aan de zijde van de gemeenten, maar uiteraard gaat het om het geheel. U breidt zowel de doelgroep als de verantwoordelijkheid van de RMC-functie in de regio uit. Wij zien dit als een substantiële verzwaring van de RMC-taken. Wij begrijpen dan ook niet waarom dit gepaard gaat met een bezuiniging.

Voor jongeren zonder startkwalificatie als gevolg van voortijdige schooluitval, die niet onder de doelgroep loonkostensubsidie/banenafpraak of de doelgroep beschut werk vallen, zijn er wel mogelijkheden, maar minder waarborgen opgenomen in wet- en regelgeving. Gemeenten ervaren geen directe financiële prikkel om deze jongeren aan de slag te helpen op de arbeidsmarkt. Bij deze groep komt een aantal knelpunten samen: Relatief veel van deze jongeren heeft geen uitkering en staat ook niet als werkzoekende ingeschreven, waardoor de gemeente geen formele taak heeft hen te ondersteunen bij arbeidsinschakeling en in de financiering hiervan ook niet is

voorzien. Voor zover deze jongeren wel staan ingeschreven als werkzoekende, heeft de gemeente wel een taak, maar staat er geen besparing op het bijstandsvolume tegenover. De kosten van begeleiding van deze groep zijn hoog. Voor RMC's vraagt het benaderen van oud-voortijdig schoolverlaters om een intensieve inzet, zonder extra middelen. En een deel van de financiële middelen die kan worden ingezet voor ondersteuning bij arbeidsinschakeling en coördinatie is tijdelijk: dit geldt voor de middelen die in het kader van de Aanpak Jeugdwerkloosheid worden verstrekt en de ESF-middelen. Ook worden de VSV-middelen niet door alle gemeenten als structureel ervaren. Het ontbreken van een financiële prikkel voor de arbeidsinschakeling van deze groep leidt er tot slot ook toe dat de samenwerking tussen RMC en de sociale dienst niet altijd goed van de grond komt en RMC's hun coördinatie taak minder goed kunnen vervullen.

Wij verzoeken u dan ook dringend om u hard te maken voor een structureel passend budget, zodat we de succesvolle aanpak kunnen continueren en verder kunnen versterken ¹⁾).

Daarnaast vragen wij u om in de vervolgaanpak VSV en jongeren in kwetsbare positie zorg te dragen voor de benodigde afstemming over financiën en beleid met uw collega's van SZW en VWS. Dit voorkomt dat regio's worden geconfronteerd met doublures ²⁾ en gaten ³⁾ in rijksbeleid en –procedures ⁴⁾).

Onze wethouders financiën hebben in het najaar van 2015 via een petitie aan de Tweede Kamer en een open brief aan de Minister van Financiën aandacht

¹⁾ Financiële-verhoudingswet - artikel 2

²⁾ Doublures: De regionale (updates voor) plannen VSV/RMC en JWL (Jeugdwerkloosheid) moesten binnen een maand van elkaar worden ingediend (september 2016), de monitoring voor beiden plannen idem (november 2016). Het Leerwerkloket krijgt van SZW opdracht om met doelgroep zonder SK aan de slag te gaan, het RMC van OCW (driedubbel werk) !

In het onderzoek 'Jongeren buiten beeld' van het ministerie SZW is het RMC en de taak van het RMC over het hoofd gezien. Hier had eerder geschakeld kunnen worden met het ministerie OCW. Dit had veel partijen veel werk geschield, aangezien de extra bestuurlijke afspraken dan waarschijnlijk niet nodig waren geweest.

³⁾ De gelijkstelling van de leeftijd van de RMC- en WWB-doelgroep wordt gemist. Dat wil zeggen dat uitbreiding van de RMC-leeftijd naar 27 jaar wenselijk is.

⁴⁾ Volgend schooljaar komt het ministerie OCW met een vernieuwde RMC-effectrapportage, dan VSV- rapportage. Er wordt daarin alleen gevraagd naar gegevens van jongeren van vso en pro die de overstap naar het mbo maken. RMC krijgt dus wel de taak om jongeren van 16-23 jaar te monitoren op arbeid, maar die gegevens worden door het ministerie niet gebruikt voor de effectmeting.

gevraagd voor de zorgelijke financiële positie van gemeenten als gevolg van opeenstapeling van kortingen op het gemeentefonds. Veelal gaat dit gepaard met verzwaring van taken. Uiteindelijk gaat dit ten koste van de voorzieningen voor onze inwoners⁵) en van het bestuurlijk partnerschap op alle niveaus dat nodig is om deze jongeren een kansrijker perspectief op de arbeidsmarkt te bieden.

U heeft aangekondigd eind maart de Kamer te informeren over het vervolg van de samenwerking tegen vsv en voor jongeren in een kwetsbare positie. Daarin neemt u de uitkomsten mee van de conferentie op 17 februari jl. met wethouders uit de G32 over de knelpunten die zij ervaren bij de begeleiding van jongeren. Staatssecretaris Klijnsma heeft aan het slot van de conferentie gemeld dat de aantrekkende economie kansen biedt, ook financieel.

Concluderend, vragen we met deze brief om:

- Structureel voldoende middelen bij uitbreiding van taken,
- Gelijke financiële consequenties voor alle RMC-regio's,
- Blijvende structurele betrokkenheid van de betrokken gemeenten (G4, G32-G35) bij dit wetsvoorstel en de volgende wetsvoorstellen.

Graag vernemen wij zo spoedig mogelijk uw reactie.

Met vriendelijke groeten,

G32 Sociale Pijler

⁵) <http://www.gouda.nl/dsresource?type=org&objectid=c3768aa7-ddd7-4144-a50e-53b13bc1ebec&versionid=&subobjectname=>